

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/14/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817206011
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8817206011.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Košča, v právnej veci žalobkyne: A. B., C. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, XXX XX F. G. E. - H., proti žalovanému: B. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX XXX XX F. G. E. - H., zastúpený JUDr. Igorom Lakatošom, advokátom, so sídlom M.R. Štefánika 873/204, 093 01 Vranov nad Topľou, IČO: 42239176, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalobkyne voči rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 5Pc/2/2017-510 z 30.10.2023, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti o splatnosti vyporiadania.

Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozhodol, cit.:

„Súd v y p o r i a d a v a zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov A. B. a B. A. tak, že z vecí, ktoré patrili do bezpodielového spoluvlastníctva manželov

I. p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalobkyne:

1. rodinný dom súpisné číslo XXX postavený na parcele č. XX a pozemky - parcela reg. „C“ č. XX/X, Orná pôda o výmere 2226 m², - parcela reg. „C“ č. XX, Zastavaná plocha a nádvorie o výmere 734 m², všetky nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, kat. úz. H., okres F. G. E. v hodnote

.....61.200,- eur

2.nočné stolíky 2 ks zakúpené v roku 2012 40,- eur

3.písací stôl nachádzajúci sa v chlapčenskej detskej izbe zakúpený v roku 2012 20,- eur

4.konferenčný stolík v chlapčenskej detskej izbe zakúpený v roku 2012 20,- eur

5.dvojmiestna sedačka v chlapčenskej detskej izbe zakúpená v roku 2012 100,- eur

6.skriňa v chlapčenskej detskej izbe zakúpená v roku 2012 80,- eur

7.luster v chlapčenskej detskej izbe zakúpený v roku 2012 80,- eur

8.polička 2 kusy v chlapčenskej detskej izbe zakúpené v roku 2012 10,- eur

9.posteľ v detskej izbe maloletej G. zakúpená v roku 2012 90,- eur

10.písací stôl, skriňa, knihovnica v detskej izbe maloletej G. zakúpená v roku 2012 180,- eur

11.komoda v detskej izbe maloletej G. zakúpená v roku 2007..... 140,- eur 12.jedálenský

stôl a 6 ks stoličiek zakúpený v roku 2014 300,- eur
13. Televízor značky LG zakúpený v roku 2010 150,- eur
14. zostatok na konte sporenia v Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. č. XXXXXXXXXXXX v sume 1.686,29 eur

S p o l u :

.....64.096,29 eur

II. p r i k a z u j e do výlučného vlastníctva žalovaného:

1. chladnička LG 50,- eur
2. práčka LG 50,- eur
3. osobné motorové vozidlo značky Škoda Felícia, EVČ: F. 100,- eur

S p o l u : 200,- eur

Žalobkyňa je povinná vydať žalovanému chladničku LG, práčku LG, osobné motorové vozidlo značky Škoda Felícia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobkyňa je povinná vyplatiť dlh voči Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX a medziúvere č. XXXXXXXXXXXX v sume 26.369,94 eur.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému na vyrovnanie hodnoty jeho podielu sumu 21.043,67 eur, a to všetko do 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.“

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 148; § 149 ods. 1, 3; § 150; § 143; § 145 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“); § 185; § 186 ods. 2; § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pod pojmom vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva má Občiansky zákonník na mysli likvidáciu bezpodielového spoluvlastníctva, teda usporiadanie všetkých majetkových vzťahov medzi manželmi ku všetkým veciam, ktoré boli predmetom zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva, ide nielen o rozdelenie hnutelných a nehnuteľných vecí patriacich manželom, ale aj o vzájomné vyporiadanie pohľadávok a dlhov vyplývajúcich z tejto formy spoluvlastníctva a to všetko podľa zásad uvedených v ustanovení § 150 OZ. Výsledkom vyporiadania je definitívne určenie, ktoré konkrétne veci zostávajú vo výlučnom vlastníctve každého manžela, teda k veciam, ktoré zostávajú vo výlučnom vlastníctve jedného z manželov, stráca druhý manžel vlastnícke právo. Účinky vyporiadania nastanú až dňom, keď sa stane právny úkon o vyporiadaní platný, resp. keď nadobudne rozhodnutie súdu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva právoplatnosť. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov pokiaľ sa týka hodnoty (ceny) vyporiadavaných vecí, ako aj toho ako ma vyporiadať spoluvlastníctvo manželov, teda ktorému z manželov konkrétne veci prikáže. V prejednávanej príhode súd ustálil predmet vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov medzi stranami sporu na základe ich písomných vyjadrení ako aj vyjadrení ich právnych zástupcov v priebehu pojednávania. Do vyporiadania môže zahrnúť len tie veci (majetkové práva a záväzky), ktoré účastníci urobili predmetom vyporiadania; to platí aj pre zápočty toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučné majetky manželov a naopak. Dôkazné bremeno v konaní o vyporiadaní bezpodielového vlastníctva manželov zaťažuje toho účastníka, ktorý tvrdí, že vec nadobudnutá počas trvania manželstva nepatrí do BSM, že vec bola nadobudnutá za trvania manželstva, že peňažné sumy preukázateľne vynakladané za trvania manželstva na svoj oddelený majetok, boli výlučne jeho prostriedky a pod. Ak vybral jeden z manželov za trvania manželstva peňažné prostriedky z účtu, ktoré boli predmetom BSM, nesie dôkazné bremeno v tom, že ich použil v súlade s § 144 a nasl. Občianskeho zákonníka (napríklad na bežnú spotrebu alebo na náklady spojené s užívaním a udržovaním majetku v BSM, porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Cdo/122/2006). Ak jeden z bývalých manželov nakladal s vecou v rozpore so zákonom, nemožno k jeho protiprávnemu úkonu prihladiť a vec je treba zahrnúť do vyporiadania a prikázať mu ju. Ak došlo k jej zničeniu jeho podiel treba znížiť o hodnotu tejto veci. Pre určenie, ktoré konkrétne veci alebo pohľadávky majú byť každému z manželov pridelené, zákon neustanovuje nijaké hľadiská. V praxi sa uplatňuje aj zásada, aby pokiaľ možno boli veci prikázané tomu účastníkovi, ktorý ich mal naposledy v držaní a u ktorého došlo k ich amortizácii. Určujúcim by malo

byť účelné využitie vecí tak, aby nebolo potrebné vyrovnanie podielov finančnou sumou. Nemožno však vylúčiť vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pri ktorom by boli všetky veci prikázané do vlastníctva jedného z manželov, ktorému by bolo uložené vyrovnať celý podiel druhého manžela v peniazoch. Ďalej je dôležité, ktorý z manželov sa pričínil o nadobudnutie vecí, ktorý je na vec väčšmi odkázaný a napokon je dôležitá aj solventnosť účastníka v súvislosti s povinnosťou vyplatenia podielu druhému účastníkovi.

4. Pri určení, čo patrí do bezpodielového vlastníctva manželov (kvantitatívny aspekt vyporiadania) ako aj ktoré konkrétne veci zostanú vo vlastníctve toho ktorého bývalého manžela (kvalitatívny aspekt vyporiadania), súd vychádzal v prvom rade zo zhodných tvrdení žalobkyne a žalovaného respektíve z ich zhodných návrhov. Ďalej súd prihliadal na to, ktorý z manželov mal naposledy v držaní jednotlivé veci a u ktorého došlo k ich amortizácii. Pokiaľ ide o ocenenie hnuiteľných vecí, po vykonanom výsluchu strán sporu ohľadne jednotlivých hnuiteľných vecí, súd dotazoval strany sporu, či v tejto súvislosti navrhujú dokazovanie ocenením hnuiteľných vecí. Strany sporu však výslovne uviedli, že v tejto súvislosti nemajú návrhy a ponechávajú uvedené na úvahe a posúdení súdu. 46. Súd vychádzal v konkrétnych prípadoch z prvotných vyjadrení manželov, kedy medzi nimi došlo k zhode v určitých otázkach vyporiadania, nakoľko neskoršie návrhy je možné hodnotiť aj ako snahu privediť si vzhľadom na vývoj konania zvýhodnenie a lepšie postavenie v rámci konečného vyporiadania. Zároveň pokiaľ ide o samotný predmet vyporiadania, čo vyporiadanie má byť, jednotlivé zápočty a návrhy, súd vychádzal najmä z posledných vyjadrení resp. záverečných návrhov, čo odzrkadľuje ustálenie predmetu konania na základe vykonaného dokazovania.

5. Vychádzajúc z vyššie uvedených princípov v ďalšom texte odôvodnenia súd podrobne odôvodnil ako a z akých dôvodov rozhodol o vyporiadaní jednotlivých súčastí masy BSM, ako sú uvedené vo výrokovvej časti rozsudku, pričom odvolací súd nepovažuje za dôležité ich na tomto mieste znova uvádzať, keďže ani samotné sporové strany nevzniesli voči tomuto vyporiadaniu námietky. Žalobkyni súd prikázal do jej výlučného vlastníctva nehnuteľnosti, hnuiteľné veci a majetkové hodnoty v zostatkovej hodnote 64.096,29 eur. K uvedenému súd prirátal hodnotu motorového vozidla Kia Sportage scudzeného žalobkyňou vo výške 4.561,- eur. Cena takto nadobudnutého majetku u žalobkyne tak predstavuje 68.657,29 eur. Žalovanému súd prikázal do jeho výlučného vlastníctva hnuiteľné veci v sume 200,- eur. Cena takto nadobudnutého majetku u žalovaného tak predstavuje 200,- eur. Celková masa BSM strán sporu má v danom prípade hodnotu 68.857,29 eur. Od tejto sumy súd musel odrátať spoločný dlh bývalých manželov v sume 26.369,94 eur, pričom výsledná hodnota predstavuje 42.487,35 eur. Pri rovnosti podielov by na každého z bývalých manželov pripadla suma 21.243,68 eur. Na vyrovnanie podielu ohľadne masy nadobudnutého majetku zo zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu je tak žalobkyňa povinná uhradiť žalovanému sumu 21.043,67 eur (68.657,29 eur - 26.369,94 eur - 21.243,68 eur). K uvedenej sume bolo možné dospieť aj tak, že z celkovej masy BSM v hodnote 68.857,29 eur, pripadá na jedného z bývalých manželov 34.428,65 eur, žalobkyňa by tak na vyrovnanie žalovanému mala uhradiť 34.228,64 eur (žalobkyňou nadobudnutá hodnota 68.657,29 eur - 34.428,65 eur). Od takto určeného vyrovnacieho podielu by však ešte bolo potrebné odrátať polovicu spoločného dlhu bývalých manželov v sume 13.184,97 eur (26.369,94 eur : 2 = 13.184,97 eur) a výsledná hodnota vyrovnacieho podielu predstavuje 21.043,67 eur (68.657,29 - 34.428,65 - 13.184,97 = 21.043,67 eur).

6. V danom prípade vzhľadom na značnú výšku vyrovnacieho podielu, ktorý je povinná žalobkyňa uhradiť žalovanému, súd v tomto prípade určil žalobkyni dlhšiu lehotu na plnenie uvedenej sumy žalovanému, a to lehotu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Súd musí vždy posúdiť okolnosti prípadu a vyrovnať sa s tým, aby jeho rozhodnutie nezaložilo stav nespravodlivej rovnováhy medzi záujmami strán sporu. V danom prípade primeraným predĺžením lehoty na plnenie nebude žalovaný neprimerane ukrátený na svojich právach a zároveň sa žalobkyni vytvorí dostatočný časový priestor na zabezpečenie značnej finančnej čiastky, ktorú je povinný uhradiť žalovanému. Pre záver o opodstatnenosti povoliť uhradiť žalobkyni uvedenú sumu v splátkach žalobkyňa dostatočne nepreukázala svoje majetkové pomery, svoju žiadosť žalobkyňa ani dostatočne neodôvodnila takými okolnosťami, ktorých dôvodosťou by sa súd mohol zaoberať a prípadne vyhodnocovať ako spôsobilé povoliť splácať žalobkyni vyrovnací podiel v splátkach až do troch rokov od právoplatnosti. Sama žalobkyňa pritom v žalobe navrhuje lehotu na plnenie vyrovnacieho podielu iba 30 dní, pričom sám žalovaný v záverečnom návrhu 60 dní.

7. Voči rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa, v ktorom uviedla, že hnuiteľné veci, ktoré žalovaný zanechal v rodinnom dome sú už v značne opotrebovanom stave a samotný rodinný dom je starý, vlhký a potrebuje nákladnú opravu. V ďalšom texte uviedla svoje príjmy pozostávajúce zo mzdy,

prídavkov na deti a výživného a svoje výdavky na splátky úveru, nájomné, poistenie, telefón, veci dennej spotreby, výdavky spojené so starostlivosťou o deti a i. Uviedla odkedy pracuje v zahraničí a vytkla žalovanému nezaujem o deti, spomenula peňažné prostriedky žalovaného, ktoré získal na chránenú dielňu. V texte odvolania uviedla, že je ochotná žalovaného vyplatiť. Na výzvu súdu doplnila odvolanie a uviedla, že je matkou 3 detí, z ktorých dve študujú a výdavky na školu sa zvýšili, jej z príjmu cca 1.800,- eur nezostáva na živobytie takmer nič. Z týchto dôvodov nie je schopná uhradiť vyrovnací podiel v súdom určenej lehote 6 mesiacov a navrhuje, aby jej súd umožnil splácať tento záväzok 200,- eur mesačne. V ďalšom podaní uviedla, že mesačná splátka úveru sa jej od 1.1.2025 zvýšila z pôvodnej sumy 140,72 eur na 160,71 eur a aj celkové náklady na život od januára stúpili a navrhla, aby to súd vzal do úvahy pri rozhodovaní.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že toto podanie neobsahuje predpísanú náležitosť. Podľa § 363 a § 365 CSP má byť okrem iného uvedené, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne. Toto podanie neobsahuje odvolacie dôvody ani odvolací návrh. Súd prvej inštancie uznesením z 23.1.2024 vyzval žalobkyňu na doplnenie tohto podania a náležitým spôsobom ju poučil ako má zistené nedostatky odstrániť. Toto rozhodnutie súdu bolo doručené dňa 29.1.2024. Súdom určená 10 dňová lehota na odstránenie väd podania z 9.11.2024 začala plynúť dňom 30.1.2024 a tá márne uplynula dňom 8.2.2024. Žalobkyňa doplnené odvolanie podala na pošte F, dňa 13.2.2024, čo je zrejme z pripojenej obálky a poštovej pečiatky. V ňom opäť neuviedla, či podanie z 13.11.2023 považuje za odvolanie alebo iné podanie, ani nešpecifikovala odvolací dôvod, v čom súd prvej inštancie pochybil. Návrh na vyporiadanie BSM v roku 2017 podala žalobkyňa a počas 6-ročného prvostupňového súdneho konania bolo zrejme, že nehnuteľnosť bude prikázaná do jej výlučného vlastníctva. Mala dostatočný časový priestor na prípravu finančného zabezpečenia výplaty jeho vyrovnávacieho podielu. Navyše súd prvej inštancie rozhodol, že tak má urobiť v 6-mesačnej lehote od právoplatnosti tohto rozsudku. Táto lehota je podľa jeho názoru primeraná k objemu jej peňažného záväzku a dostatočná aj na rokovanie s úverovými inštitúciami príp. pôžičkou od fyzických osôb (rodiny). Jej návrh na splácanie súdom určenej sumy 21.043,67 eur po 200,- eur, t. j. 105 mesiacov (8,5 roka) je nemysliteľný. Súdna judikatúra v tejto otázke pozná aj pri vyšších sumách oveľa kratšie lehoty na plnenie výplaty podielu. V neposlednom rade poukazuje aj na to, že proti znaleckému oceneniu stavby a zhodnými vyjadreniami k cene i existencii huteľných vecí žalobkyňa nemala žiadne výhrady, niekoľkých pojednávaní sa žalobkyňa nezúčastnila alebo boli odročené z dôvodov na jej strane, nebola procesne aktívna, súdom bol veľkoryso daný priestor na uzavretie mimosúdneho zmieru, a to aspoň čiastočného ohľadom huteľných vecí, o ktorých sa na súde dohodli a ktoré mu dodnes nevrátila ani nevydala, čo by malo vplyv na výšku súdneho poplatku, ako aj na to, že bola plnohodnotne právne zastúpená zo svojich peňažných prostriedkov, teda musela si byť vedomá a poučená o nevyhnutnom závere celého vyporiadania. Podaním odvolania síce získava čas, ale základ vyporiadania (teda, že ho má vyplatiť) nijako nerieši. Nijako ju nezaujíma, v akej nepriaznivej dlhodobej sociálnej a ekonomickej situácii je on s 369,40 eur čiastočným invalidným dôchodkom, z čoho jej uhrádza výživné 100,- eur. Na základe vyššie uvedeného navrhuje, aby Okresný súd Vranov nad Topľou odmietol podanie žalobkyne z 13.11.2023 ako oneskorene podané. V prípade, že súd prvej inštancie vyhodnotí procesnoprávnu a hmotnoprávnu stránku oboch podaní inak, navrhuje, aby Krajský súd v Prešove zamietol odvolanie žalobkyne a napadnutý rozsudok potvrdil.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) po skonštatovaní, že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario), postupom podľa § 219 ods. 3 CSP, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu bolo zverejnené v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

10. Predmetom sporu vedeného na súde prvej inštancie bolo vyporiadanie BSM strán sporu po ich rozvode. Žalobkyňa a žalovaný uzavreli 27.5.2000 manželstvo, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Vranov/Topľou sp. zn. 8P/104/2016 z 22.9.2016, právoplatným dňa 19.11.2016, rozvedené. Rozvodom manželstva strán sporu zo zákona podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý podľa odvolateľky nezohľadnil jej finančnú a majetkovú

situáciu, starostlivosť o nezaopatrené deti a iné nevyhnutné výdavky v súvislosti s jej návrhom uhradiť žalovanému vyrovnávací podiel v splátkach.

11. Výroková časť rozsudku o vyporiadaní BSM obsahuje vždy viacero výrokov (vrátane toho, čo sa z BSM prikazuje jednej zo strán sporu, o tom, či a čo má jedna strana plniť druhej na ich úplné vyrovnanie). Na toto rozhodnutie treba hľadieť ako na jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva strán sporu z BSM a konštituovať ich nové práva. Nakoľko žalobkyňa podala odvolanie len proti výroku o splatnosti jej povinnosti uhradiť vyrovnávací podiel v lehote 6 mesiacov, odvolací súd nemusel vec preskúmať v celom rozsahu a o nej aj v celom rozsahu rozhodnúť ale v odvolacom konaní skúmal výlučne to či žalobkyni učená paričná lehota zohľadňuje majetkové a iné pomery strán v prejednávanej veci.

12. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva, alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

13. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva je všetko, čo patrilo do tohto spoluvlastníctva a čo existovalo v čase jeho zániku. Vyporiadanim sa určí, ktoré veci ostanú vo výlučnom vlastníctve jedného zo spoluvlastníkov a ktoré vo výlučnom (oddelenom) druhého vlastníka, príp. ktoré zostanú v podielovom spoluvlastníctve oboch a v akom pomere. Vyporiadanie znamená nielen rozdelenie hnuiteľných a nehnuteľných vecí, ktoré patrili do zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva, ale aj vzájomné vyporiadanie všetkých pohľadávok a dlhov vyplývajúcich z tohto spoluvlastníctva, a to podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka.

14. Základnou zásadou pre vyporiadanie BSM v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka je, že podiely oboch manželov sú rovnaké, avšak z tejto zásady zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom, a to na návrh niektorej zo strán sporu, v prípade ak na základe vykonaného dokazovania predovšetkým navrhnutým stranami, je skutkový stav zistený tak, že je jednoznačné možné z neho vyvodiť odôvodnenosť tejto nerovnosti. V zásade však súd vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Uvedené platí rovnako aj pre vyporiadanie záväzkov a dlhov. Civilné sporové konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva začína len na návrh, súd však nie je viazaný návrhmi strán v tom smere, ako má vyporiadanie vykonať. Súd môže do vyporiadania zahrnúť len tie veci (majetkové práva a záväzky), ktoré strany sporu urobili predmetom vyporiadania; to platí aj pre zápočty toho, čo bolo vynaložené zo spoločného majetku na výlučné majetky manželov a naopak.

15. V prejednávanej veci vykonal súd prvej inštancie dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na zistenie skutočností rozhodujúcich pre ustálenie masy BSM, ktorú strany urobili predmetom vyporiadania, ako aj pre samotné vyporiadanie podľa zákonom stanovených zásad a v rozsahu dôkazných návrhov strán; zhodnotením výsledkov vykonaných dôkazov v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov, dospel aj k správnym skutkovým zisteniam. Vec posúdil správne po právnej stránke, keď na zistený skutkový stav aplikoval príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré aj správne vyložil, na základe čoho správne ustálil, že v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali určenie podielov strán iným pomerom. Závery súdu prvej inštancie, čo do zadenovania tzv. masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov, spôsobu rozdelenia jednotlivých vecí a napokon určenia výšky vyrovnávacieho podielu, obsiahnuté v napadnutom rozsudku treba považovať za súladné so zákonom a skutkovými zisteniami plynúcimi z riadneho dokazovania a odvolaciemu súdu ostáva len konštatovať správnosť dôvodov použitých na podporu takýchto záverov.

16. Odvolací súd po preskúmaní rozsudku v napadnutej časti rozhodnutia vo veci samej vzťahujúcej sa k lehote na plnenie žalovanému prisúdenej sumy 21.043,67 eur v rozsahu odvolacích námietok žalobkyne vytykajúcich nesprávne skutkové a právne posúdenie veci, dospel k záveru, že z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Preskúmané rozhodnutie a závery súdu prvej inštancie sú podložené zistením a správnym vyhodnotením všetkých potrebných (rozhodujúcich) skutočností, súd rozhodol podľa správnej právnej normy (ust. § 232 ods. 3 CSP), ktorú aj správne interpretoval a aplikoval na zistený skutkový stav, pokiaľ nepovolil žalobkyni plnenie v splátkach,

ale určil jej na splnenie dlhu dlhšiu lehotu v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku so zohľadnením sociálnych pomerov na jej strane, jej platobnej schopnosti a konkrétnych okolností posudzovaného prípadu.

17. Procesná norma (ust. § 232 ods. 3 CSP) ako hlavné (prioritné) pravidlo určuje, že v prípade povinnosti uloženej súdom je túto povinný subjekt splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na vlastnej úvahe súdu (t. j. je možná i bez návrhu dlžníka, spravidla však je s ním spojená), že peňažné plnenie v konkrétnom prípade sa môže vykonať v lehote dlhšej než tri dni od právoplatnosti rozsudku, príp. v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí súd. Podľa ustálenej súdnej praxe hľadiskami pre úvahu súdu o priznaní výhody splácania dlhu v mesačných splátkach, sú najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť dlžníka i v konaní prejavovaná jeho snaha splniť záväzok, možnosť žalobcu domáhať sa celého plnenia v prípade nedodržania jednotlivých splátok, ako aj skutočnosť, či povolenie splátok v danom prípade nebude pre žalovaného (vzhľadom na jeho osobné pomery) príliš ťaživé (porov. R V/1968). Stanovenie dlhšej lehoty na plnenie alebo povolenie splátok dlžníkovi nie je závislé od návrhu účastníka, ale súd je oprávnený sám zvážiť, či povolenie tejto výhody je vhodné so zreteľom na sociálne pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisudzovanej sumy alebo na iné okolnosti prípadu. Výška splátok teda musí odrážať nielen osobné pomery žalobkyne, ale musí zodpovedať výške priznaného plnenia tak, aby k uspokojeniu veriteľa došlo v primeranej dobe. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyvážení záujmov oboch účastníkov v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv, či k možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch veriteľa (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 116/2012 z 18.3.2013).

18. Súd prvej inštancie postupujúc v súlade s § 232 ods. 3 CSP a v zmysle vyššie uvedených právnu praxou akceptovaných zásad a hľadísk, správne určil žalobkyňu lehotu na splnenie dlhu dlhšiu než zákonnú (trojdňovú) lehotu, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, ktorú odvolací súd považuje za primeranú, zohľadňujúcu sociálnu situáciu žalobkyne, jej platobné schopnosti i okolnosti na strane žalovaného a konkrétneho posudzovaného prípadu. Odvolací súd sa stotožňuje so správnymi skutkovými a právnymi závermi vyvedenými súdom prvej inštancie a v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje aj správnosť dôvodov rozsudku vo vzťahu k napadnutému výroku, ktorým súd určil žalobkyňu na splnenie dlhu dlhšiu než zákonnú lehotu v zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP. Dôvody preskúmaného rozsudku a závery súdu prvej inštancie sú úplné a správne, zrozumiteľné, výstižne a presvedčivo podané s poukazom na všetky zistené rozhodujúce skutočnosti a § 232 CSP, ktoré súd na posudzovanú vec správne aplikoval, preto na odôvodnenie preskúmaného rozsudku odvolací súd v celom rozsahu odkazuje.

19. Skutočnosti a argumentácia žalobkyne uvedené v odvolaní, nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozsudku v napadnutej časti z hľadiska skutkového základu alebo právneho posúdenia otázky paričnej lehoty, či právnych záverov vzťahujúcich sa na rozhodnutie o zročnosti prisúdeného plnenia, neumožňujú prijať iné závery ani rozhodnutie o povolení splácania dlhu žalobkyne v splátkach. Žalobkyňou navrhované splátky 200,- eur mesačne nezodpovedajú výške prisúdeného plnenia a znamenali by neprimerané oddialenie splatenia dlhu žalovanému (na obdobie cca. 8 rokov). V súvislosti s odvolacími námietkami žalobkyne odvolací súd poukazuje aj na to, že od vyhlásenia rozsudku sp. zn. 5Pc/2/2017/171/2014 z 30.10.2023, ktorým bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť žalovanému peňažné vyrovnanie v sume 21.043,67 eur a napadla rozsudok podaným odvolaním iba v časti tohto výroku o lehote na plnenie, do rozhodnutia odvolacieho súdu uplynul už dlhší čas (cca. 18 mesiacov), počas ktorého žalobkyňa si bola vedomá svojho záväzku a mohla si zabezpečiť finančné prostriedky na tento účel v lehote určenej napadnutým rozsudkom.

20. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako celok, považujúco ho za vo výroku vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 CSP v jeho napadnutej časti splatnosti vyporiadania potvrdil, a to aj spolu s výrokom o trovách konania.

21. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 257 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nebola priznaná voči neúspešnej žalovanej náhrada trov konania. Úlohou súdu nie je mechanicky rozhodovať o náhrade trov konania podľa výsledku sporu, ale zväžiť, či tu existujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov. Podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci sú predpoklady pre aplikáciu § 257 CSP. Odvolací súd vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách odvolacieho konania v danej veci, vzhľadom na to, že predmetom odvolania nebolo rozhodnutie vo veci samej ale len splatnosť vyporiadania, špecifický charakter predmetného konania a blízky vzťah strán sporu vyhodnotil tieto okolnosti ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalovanému ako úspešnej strane sporu v odvolacom konaní nepriznal náhradu jeho trov.

23. S poukazom na vyššie uvádzané odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie čo do veci samej s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).